

Nhiều mạng lưới (blogs) về Việt Nam đang tràn ào vào cuốn tiểu thuyết Ma Chiên Hổ, của Mạc Ngôn dịch từ tiếng Hoa sang tiếng Việt. Nhiều người đã đặt câu hỏi tại sao một nhà văn Trung Quốc như Mạc Ngôn dám viết truyện về đời sống của Việt-Trung năm 1979 còn khi các nhà văn Việt Nam như Trần Văn Thọ, thí dụ trong tập truyện Rừng Đá của Vũ Ngọc Tiễn và Lê Mai, thì sách bỏ trống thâu và nhà xuất bản bỏ đóng cửa?

Chỉ để cho người bình trên các blogs thì hiểu lý do chính gây nên bất bình là những lời chỉ trích của những học trò của lính chiến trong tiểu thuyết của Mạc Ngôn. Họ ca tụng vị tướng Trung Quốc đi đánh mặt nước phía Nam, mà tác giả thì không gọi tên là Việt Nam. Nhưng khi để cho người Việt nghe lời của vị chính ủy sư đoàn nói trong sách nói, “chúng ta hy sinh vinh quang, quá khổ của chúng ta là vinh quang, lúc này cũng vinh quang, tương lai cũng vinh quang. Bất kể sự hoài nghi nào về vinh quang của chúng ta đều là sai lầm, những sai lầm cần nghiêm trọng!”

Trong tiểu thuyết có những người quân Trung Quốc chúc nhau giờ phút của nhiều đời danh quân đời anh hùng. Tất nhiên người Việt nào để cũng phải đau lòng. Nhưng là tờ báo Hà Nội Mới đã viết một bài ca ngợi Hào Thập Hổ, viên tướng chỉ huy các trận đánh vào Cao Bằng là Lăng Sơn năm 1979. Ông tướng này cũng được giới thiệu là người chỉ huy trận chiến Hoàng Sa năm 1974, trong khi Hải quân Việt Nam Cộng Hòa bỏ trống.

Nhà xuất bản Văn Học viết lời giới thiệu cuốn truyện ngay trang bìa càng làm người đọc sôi giục. Họ ca ngợi sách này là “Một cách nghĩ khác với chiến tranh; và một cách ca tụng riêng về chủ nghĩa anh hùng.” Nếu có một “chủ nghĩa anh hùng” trong đó thì tất nhiên là anh hùng đời và người Trung Quốc, còn với người Việt thì không.

Những cũng nhiều người không đồng ý với thái độ phản nộ về những lời nói trong cuốn truyện của Mạc Ngôn. Vì tiểu thuyết là tiểu thuyết. Thế ra nhà văn này có một dụng ý khác hẳn. Nhiều người thấy chủ ý của Mạc Ngôn là chỉ trích chiến tranh, nói riêng chủ nghĩa xâm lăng năm 1979. Ông mô tả những “chiến tranh tràn ngập” gồm những nông dân thất nghiệp lính dõng ra mặt trận rồi chết uổng, trong một cuộc chiến tranh vô nghĩa. Mạc Ngôn kể chuyện này, để “phê phán thói dối trá trong xã hội Trung Quốc nói chung và quân đội nói riêng,” như họ xét của một tác giả. Nhân vật Tiễn Anh Hào chỉ là một người lính nào đã chết, chết vì anh tiểu đội trưởng có cái mộng to quá, nên muốn chỉ huy mà mộng về nên lên đến bên dưới phát giác ra và bỏ. Mạc Ngôn vốn có lời văn hài hước và bi thảm để nói về một nhĩ m.

Những người lên các mạng xã hội góp ý trên các blogs không những phê phán Mực Ngôn. Ý kiến mà những người này nói lên về mặt, là phê phán đồng Công Sơn và Việt Nam đã cho xuất bản cuốn tiểu thuyết này, trong khi có các nhà văn trong nước không đồng ý viết gì về cuốn tiểu thuyết tranh Việt-Trung năm 1979. Tức là, “Người Trung Hoa đồng ý nói, người Việt chỉ đồng ý nghe thôi.”

Cũng có người bình luận chính quyền Công Sơn trong việc xuất bản sách này. Có người ví việc cho xuất bản cuốn sách này về Việt Nam cũng tương tự như bên Mỹ cho in bản dịch cuốn “Nỗi buồn chiến tranh” của Bô Ninh, trong đó ông kể chuyện những cảnh thảm khốc khi có người lính miền Bắc trong cuốn nói về chiến Việt Nam trước năm 1975.

Những lời bình luận này lập tức bị phản đối. Vì Mỹ là kẻ thù do, người Mỹ thù do in cuốn truyện của Bô Ninh, những chính phủ Mỹ không bao giờ có các cuốn sách trong nước họ mà xem về cuốn tiểu thuyết đó. Ngay trong thời còn chiến tranh đã có biết bao nhiêu sách về Mỹ mang tính chất phản chiến. Việt Nam khác hẳn. Truyện ngắn mang tên “Chú Mìn Phở và tôi” của Vũ Ngọc Tiễn trong tập truyện “Rừng Đá” do nhà xuất bản Đà Nẵng in đã bị đồng Công Sơn lên án ngay lập tức.

Trong truyện này tác giả kể chuyện chiến tranh giữa khung cảnh của cuốn tiểu thuyết-Trung năm 1979; ông cũng nêu lên những ý nghĩ phản chiến. “Sống trong bóng của cuốn tiểu thuyết nằm trong dăm ba cái đầu tôi, còn dân chúng hai bên mãi mãi là kẻ chiến bại, mãi chỉ là công cụ giết người mà thôi.” Có lúc lính hai bên chiến nhau, họ cũng chỉ dùng “toàn những lời lẽ của mấy ông cán bộ tuyên huấn hai bên, chẳng có hiểu gì đâu chứ!” Đợi chiến sự về rồi con người đi về con người đã mất trong thời chiến là cảnh những năm sau này, khi hai nước Công Sơn và Việt Nam và Trung Quốc thân thiện, hợp tác. Tay “lão bợm” Trung Quốc nuôi đám đàn em là viên chức người Việt, bắt bắt trong những đêm đêm. Vũ Ngọc Tiễn viết “...biết đâu mai kia hai thành viên chức mà thành công này có tiền mua chiếc xe vành vang cái mặt trời rấn dầy quố chúng, hay sang bên kia của khu ký kết vẫn bên ‘hợp tác toàn diện’...”

Có lẽ bản chất “hợp tác toàn diện” này là phàm hù dọa những người. Đó là những người đã đồng ý Nông Đức Mạnh dùng khi sang Bắc Kinh ký kết, ông huênh hoang ca ngợi “hợp tác chiến lược và toàn diện” giữa hai đồng Công Sơn. Bởi mấy kẻ duy nhất của đồng Công Sơn và Việt Nam không đồng ý những người “số lá” đó là tất cả! Đó chính là mặt lý do khi cuốn Rừng Đá bị cấm, ngoài lý do tác giả dám khêu gợi chuyện của chiến tranh tàn khốc giữa hai nước “đồng chí anh em.”

Khi đi chi u hành đ ng c a đ ng C ng S n Vi t Nam c m cu n truy n R ng Đá, v i vi c in b n d ch cu n Ma Chi n H u, gi i tr trong n c ph i ph n n . Nhi u ng i lên án đ ng C ng S n đã theo m t ch tr ng “văn hóa nô d ch” khi cho in truy n c a M c Ngôn mà l i c m sách c a Vũ Ng c Ti n và Lê Mai; không nh ng th còn làm t i đóng c a nhà xu t b n Đà N ng. Có ng i lên án “đây là di n bi n hòa bình,” theo l i nói c a nhà th Bùi Minh Qu c, trong đó C ng S n Trung Qu c nh m đi u khi n c n c Vi t Nam b ng cách n m c văn hóa t t ng c a đ ng C ng S n Vi t Nam.

Cũng có ng i bênh v c đ ng C ng S n Vi t Nam, cho là quy t đ nh in cu n truy n c a M c Ngôn là m t quy t đ nh riêng c a nhà xu t b n Văn H c, mà c p trên đ ng C ng S n không bi t. Nh ng lý lu n này đã b b t b , nêu lên r ng ch đ ki m soát c a đ ng C ng S n r t ch t ch : “Đ xu t b n m t cu n sách c n ph i qua khá nhi u khâu chu n b , trong đó vi c qu n lý t phía đ ng và nhà n c. Vi c cu n sách này đ c ra đ i cho th y rõ có khi đây là ch tr ng c a ai đó!”

Ai đó? Ch có B Chính Tr đ ng C ng S n Vi t Nam ch u trách nhi m. Cho nên có ng i không ng n ng i lên án đ ng C ng S n có ch tr ng c m ng i Vi t nói, ch đ c nghe ng i Trung Qu c nói thôi. Nhà văn Trung Qu c M c Ngôn có quy n vi t v “N i bu n chi n tranh” còn trong nh ng h n ma lính Trung Qu c, nhà văn Vũ Ng c Ti n không đ c phép k chuy n nh ng ng i lính Vi t, dù hai bên cùng d m t cu c chi n tranh vô nghĩa.

Cu c th o lu n v b n d ch cu n ti u thuy t Ma Chi n H u c a M c Ngôn cu i cùng đi t i m t k t lu n không tránh đ c. Đó là lên án ch đ đ c tài đ ng tr . Ngay c m t ng i bên v c ch đ Hà N i, coi vi c xu t b n ti u thuy t Ma Chi n H u ch là m t hành đ ng đ n l c a m t nhà xu t b n, cũng ph i công nh n là vi c in cu n sách này trong lúc c n c Vi t Nam không ai đ c phép nh c đ n cu c chi n tranh Trung-Vi t năm 1979, là vô ý th c, do ch đ đ c tài mà ra. M t ng i vi t, “Đây là m t tri u ch ng c a m t cần b nh hi m nghèo xu t phát t ch ng đ c tài.” L i k t t i đ ng C ng S n r t rõ, nguyên văn: “H đòi qu n h t, nh ng th c t là không qu n đ c b t c cái gì, t t c đ u lo n cào cào châu ch u lên h t!”

Đ i v i ng i Vi t Nam s ng trong n c thì cái t i “đòi qu n h t, nh ng th c t là không qu n đ c b t c cái gì” không ch n m trong lãnh v c báo chí, xu t b n mà thôi. Đ ng C ng S n t b n ch t theo ch tr ng đ c tài toàn tr . H mu n n m đ u ng i dân nên c m không ai đ c t do phát bi u. Nh ng trong khi thi hành chính sách toàn tr đó đ ng C ng S n còn làm nh ng vi c khác tàn dân, h i n c không th nào tha th đ c. H có “qu n” đ c đ m tham quan ô i mà đ ng đã sinh ra và nuôi d ng hay không? Cu c th o lu n v ti u thuy t Ma Chi n H u s giúp cho đ ng bào trong n c, nh t là gi i thanh niên th y rõ h n b n ch t đ c tài toàn tr này. Ng i dân đã công nh n, không c n bàn cãi n a: “đ c tài là m t cần b nh hi m

Một căn bệnh hiếm nghèo

Tên: Ngô Nhân Dụng

Thư: S, 06 Tháng 3 Năm 2009 12:28

nghèo!”

Thì bao giờ mới lo chữa bệnh?